

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

GEZWOLLEN LYMPHKLIEREN, RUBEOLAE EN MORBILLI.

In de leerzame klinische les van 12 Maart noemt dr. DE JONGH het voorkomen van lymphklierzwellings, vooral in den nek en aan het achterhoofd, bij rubeolae. In zelden voorkomende gevallen zouden deze gezwollen klieren reeds aantoonbaar zijn vóór het uitbreken van het exantheem.

Als huisarts van een paar internaten heb ik gelegenheid gehad vele kinderen en jonge menschen tijdens epidemieën gedurende het incubatietijdperk van dag tot dag waar te nemen.

Mijn ervaring daarbij opgedaan is, dat de zwelling der klieren in den nek, op het achterhoofd, vooral ook op het mastoid vrij regelmatig voorkomt bij rubeolae en wel niet alleen sporadisch maar tamelijk frequent, vóórdát het exantheem uitbreekt. De patiënten, vooral de oudere, klagen dan over een licht pijnlijk gevoel in den nek en hebben zelf de „bobbeltjes” al gevoeld.

Het heeft mij daarbij getroffen, dat een enkele maal alléén deze lymphklierzwellings waar te nemen is, en dat er überhaupt geen exantheem voor den dag komt. Ik moet er echter voor waarschuwen deze zwellings der occipitale lymphklieren te veel als differentieel-diagnosticum te gebruiken tegenover de morbilli.

Ook bij mazelen komen ze op de zelfde plaatsen en soms in even sterke mate als bij rubeolae voor, nu en dan ook enkele dagen voor het zichtbaar worden van het exantheem. Gedurende de mazelenepidemie van dezen winter bij voorbeeld is dat heel sterk het geval geweest.

Het kwam mij gewenscht voor, hierop te wijzen, omdat de differentieele diagnose mazelen en roode hond vaak moeilijkheden oplevert en dit symptoom dus zeker niet den doorslag mag geven.

Voorschoten, 17 Maart 1938.

M. VAN DER STOEL.

ZUINIGHEID EN WIJSHEID.

Collega H. PINKHOF maakt in het vorige nummer eenige opmerkingen over bezuinigingsen, die hem irrationeel en onsympatiek voorkomen. Met deze opmerkingen kan ik het in geen enkel opzicht eens zijn. Dit toe te lichten, zou ongetwijfeld meer plaats in dit *Tijdschrift* vragen, dan beschikbaar is. Ik zal dit dus elders doen.

Intusschen moeten de gedupeerde ziekenfondsartsen (in Amsterdam alleen zijn dit er reeds per kwartaal een 70-tal), die een gedeelte (soms zelfs een zeer groot gedeelte!) van hun honorarium moeten afstaan, omdat ze te duur hebben voorgeschreven, het wel zeer toejuichen, als de tot oordeelen zoo zeer bevoegde collega H. PINKHOF zich met de bezuiniging gaat bemoeien!

Maar.... hij beperke zich niet alleen tot het bestrijden er van!

Amsterdam, 20 Maart 1938.

ANDREAS OTTO.

Naar aanleiding van het stukje „Zuinigheid en wijsheid” van collega PINKHOF, moet mij van het hart, dat ik in dit artikel de zuinigheid tevergeefs gezocht heb, en eigenlijk ook de wijsheid.

Voorzoover hij waarschuwt tegen voor de gezondheid schadelijke vloeistoffen in (voortdurend herhaalde) haarwaters, kan ieder het met hem eens zijn. Vreemd lijkt het mij, dat hij het voorschrijven van haarwaters niet met eenigen wrevel afkeurt. Straks komen nog tandpasta's, toiletzeepen, scheerzeep, eventueel gevolgd door poudre de riz en lippenstiften.

En is het zoo erg, als een drankje geen delicatessé is (behalve dan voor kinderen)?

Als een patiënt het vanwege den minder aangename smaak niet inneemt, zal de kwaal ook wel niet zoo erg zijn. En willen we die medicijnslikkerij niet juist wat remmen? Mijn ervaring is, dat bij voorbeeld de vermelde sirup. VAN PRAAG veel te lekker is, en dat mijn regelmatigste afnemers juist de gebruikers van dit drankje zijn (bitterwaterdrinkers zijn nooit zoo serieuze consumenten).

Zeer voor betwisten vatbaar is zijn standpunt, dat een ziekenfonds redoxon moet beschikbaar stellen, omdat sinaasappels eten de patiënten voor uitgaven zou plaatsen (hooger dan de uitgaven van het ziekenfonds voor redoxon). Daar openen zich wijde perspectieven voor de specialité-fabrikanten....

Het stemt tot sombere gedachten, als men verneemt, hoe gezaghebbende lieden als collega PINKHOF de meening zijn gaan aanhangen, dat ziekenfondsen tegen vijftig cents premie voor drie kwartjes „service” kunnen leveren. De door collega PINKHOF gewraakte handelwijzen toonen mijns inziens juist aan, dat men reeds over de grens is. Tegen al die verstrekingen zou natuurlijk niets zijn in te brengen, als de zieken fondspremies evenredig verhoogd werden.

Collega PINKHOF poseert in zijn artikel zoo'n beetje als een welwillende, goedgeefsche Sint Nicolaas. Het verschil tusschen hem en den echten St. Nicolaas is evenwel, dat de laatste zijn geschenken zelf bekostigt.

IJmuiden, 21 Maart 1938.

W. ANT. OEPTS.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

BOSTON. — **Francis Amory-prijs.** Door een legaat van wijlen FRANCIS AMORY te Beverly is de American Academy of Arts and Sciences in staat gesteld, om de zeven jaren een belangrijk bedrag uit te loven voor zeer verdienstelijk werk op het gebied der behandeling of genezing van ziekten der geslachtsorganen. In 1940 zal voor den eersten keer deze prijs worden uitgekeerd, die dan meer dan 10.000 dollars zal bedragen. Het bedrag kan over verschillende personen worden verdeeld. Het is geen vereischte, dat de verrichte arbeid — proefnemingen, waarnemingen, studie — in een verhandeling wordt beschreven. Voor verdere inlichtingen of voorstellen wende men zich tot het „AMORY Fund Committee, care of the American Academy of Arts and Sciences, 28 Newbury Street, Boston, Mass.

JOEGO-SLAVIË. — **Geneeskruiden.** In 1937 zijn uit Zuid-Slavië groote hoeveelheden geneeskruiden uitgevoerd, voornamelijk naar Duitschland, o.a. 252 ton camille en 513 ton lindebloesem (*Policlinico*, 14 Maart).

LONDEN. — **Sadisme.** Het afranselen van misdadigers begint in Engeland tegenstand te vinden, al hebben éenige rechtvaardige parlementsleden aangedrongen op handhaving van de ruwe straf. *The Lancet* van 12 Maart zegt, dat de pas plaats gevonden hebbende „flogging” van twee roovers verschillende gevoelens hebben gewekt: voldoening, dat de misdadigers hebben gekregen wat hun toekwam, de meening, dat zulk een straf wel afschrikkend zal werken; de twijfel of zij ook niet gevaarlijke anti-sociale gevoelens zal teweeg brengen; maar ook volstreckte veroordeeling van de straf, en vooral van de toediening in het openbaar. En sommigen spreken hierbij van „sadisme”. Dit acht *The Lancet* verkeerd. Het tijdschrift legt nog eens uit, wat sadisme beteekent, en zegt dan, dat een onjuist gebruik van zulk een woord een mogelijk goed streven zou kunnen benadeelen.

Wij herinneren hier aan een woord van DICKENS over zekere redenaars: they do much evil to their cause, however good.

— **Beroep en vruchtbaarheid.** In het Lagerhuis is den 2en Maart, in antwoord op een vraag medegedeeld, dat in Engeland en Wales per 1000 gehuwde mannen beneden de 55 jaren in 1931 geboren zijn 95.9 kinderen.

In de verschillende beroepen bedroeg deze verhouding: